

กิเลสสี่ข้อมผ้า

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะ ตั้งใจฟังธรรม ธรรมะคือสังฆธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สอนถึงการใช้ชีวิตของมนุษย์ เป็นมนุษย์เกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสอน สอนให้เป็นคนดี คนดีอยู่ในศีลในธรรม ถ้าอยู่ในศีลธรรม นี่สอนความเป็นอยู่ของมนุษย์ เป็น ประเพณีวัฒนธรรม เป็นวัฒนธรรมของพระพุทธศาสนา

พระพุทธศาสนาสอน สอนให้คนเป็นคนดีใจ ดีเพื่ออะไร เพราะดีเป็นบุญเป็นกุศล ถ้าชั่ว ชั่วมันเป็นบาปอกุศลใจ บาปอกุศลมันกดจิตใจให้ต่ำ กดจิตใจให้มีแต่ความทุกข์ความยาก บุญ กุศลทำให้จิตใจนี้เบา เบาเพราะอะไร

เบาเพราะว่า อตุตา หิ อตุตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ถ้าใจมันเบา ใจมี สติสัมปชัญญะ มันอยู่ด้วยความสุขด้วยความสบายใจ แต่ถ้ามันเป็นบาปอกุศล มันกดให้จิตใจ มันต่ำต่ำ้อยใจ

จิตใจต่ำต่ำ้อย คุลี เวลาคนคิด ทำไมทำดีแล้วไม่ได้ดี ทำไมเราไม่ทัดเทียมคนอื่นเขา

แต่ถ้าการใช้ชีวิตถ้ามีสติมีปัญญาเนะ การเกิดเป็นมนุษย์นี่เป็นอริยทรัพย์ เป็นอริยทรัพย์ เพราะมนุษย์ทำสิ่งใดก็ได้ มนุษย์มีสติปัญญา

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในบรรดาสัตว์สองเท้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ เจ้าประเสริฐที่สุด

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะได้สถาปนาเป็นกษัตริย์อยู่แล้วใจ ละการที่จะได้ สถานะความเป็นกษัตริย์ ยิ่งใหญ่ขนาดไหนในทางโลก ออกมาประพฤติปฏิบัติแสวงหาสังฆธรรม

ในความเป็นจริงในหัวใจของท่าน อาสวักขยญาณทำลายอวิชชา ทำลายอวิชชา ทำลายพญามาร

มาร มารที่ปิดหูปิดตาให้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ทั้งๆ ที่เป็นพระโพธิสัตว์ มีแต่คุณงามความดีทั้งนั้น สร้างแต่คุณงามความดีเป็นบุญเป็นกุศลทั้งนั้น ถ้าเป็นบุญเป็นกุศลทั้งนั้นก็เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะไฉน

ฉะนั้น เวลาไปเที่ยวสวนเห็นคนเกิด คนแก่ คนเจ็บ คนตาย มันต้องมีฝั่งตรงข้าม ไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย แล้วถ้าไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย แสงหาอยู่ ๖ ปี แสงหาอยู่ทุกซอกทุกแอ่งเห็นขนาดไหน เวลาจะชำระล้างกิเลสตัดทอนความทะยานอยากในหัวใจของตน เสวยวิมุตติสุขๆ มันแตกต่างกันราวฟ้ากับดิน

ความจำ ความจำนั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง

ความจริง ความจริงเป็นอีกเรื่องหนึ่ง

เป็นอีกเรื่องหนึ่ง อีกเรื่องหนึ่งเพราะอะไร

อีกเรื่องหนึ่งเพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดแล้วเป็นความจริง

ใช้พวกเราเป็นความจำ จำมาแล้วเป็นชีวิตประจำวันไง มีศีลมีธรรมเป็นคนดี คนดีก็เพื่อชีวิตที่มีความร่มเย็นเป็นสุขไง ถ้าความดีก็ต่อเนื่องเป็นความดีขึ้นไปไง แต่เวลาความดี มันจะทำความดีแล้วมันต่ำ เวลามีอารมณ์ชั่ววูบๆ เวลาเมื่อมีกรรมของสัตว์ สัตว์โลกเป็นไปตามกรรมไฉน

เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา ใจ วัดวาอารามเต็มประเทศไทย ใจ สิ่งที่ดีงาม สิ่งที่ดีงามมันก็ดีงามไฉน

วัดเป็นที่ร่มเย็นเป็นสุข ถ้าเป็นสุข เป็นเขตอภัยทาน อภัยทาน

เราไปทำบุญทำกุศลที่วัดที่ว่าเป็นประเพณีวัฒนธรรม เป็นคุณงามความดี แล้วสร้างขึ้นมาเป็นความดี สังคมร่มเย็นเป็นสุข

สังคม สิ่งที่ว่าพึงธรรมๆ พึงธรรมเพื่อชีวิตนี้ เพื่อการใช้ชีวิต มีศีลมีธรรม มีอำนาจวาสนา มาบวชเป็นพระ ถ้าบวชเป็นพระเป็นนักปฏิบัติไฉน ได้บวชเป็นพระขึ้นมา ถ้าจะปฏิบัติแล้วก็ยัง

ลังเลสงสัย ลังเลสงสัยก็มีการศึกษา ไปศึกษาภาคปริยัติ ก็ศึกษาธรรมและวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ตั้งแต่อดีตชาติ ตั้งแต่เกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ ตั้งแต่เวลาสิ้นกิเลสไป นี่เป็นความมหัศจรรย์ๆ เวลาเทศนาว่าการเผยแผ่ธรรมๆ มันเผยแผ่ธรรม เวลาแสดงยมกปาฏิหาริย์แล้วไปเทศน์โปรดพระมารดาบนสวรรค์ ออกพรรษาแล้ว ตักบาตรเทโวๆ ไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จลงมาจกดาวดึงส์ ที่ไปสอนไปอบรมบ่มเพาะพระพุทธรามารดา

สิ่งที่เป็นความมหัศจรรย์ ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ใจศึกษาเป็นบาลี บาลีแปล แปลพระไตรปิฎก พระไตรปิฎกขึ้นมาเป็นสังขจะ เป็นความจริง เป็นสิ่งที่ยอดเยี่ยม ถ้าศึกษามาแล้วก็เป็นนักปราชญ์ราชบัณฑิต ถ้าเป็นนักปราชญ์ราชบัณฑิตนะ รักษาชีวิตนี้ไว้ดีงามไฉน ถ้าชีวิตดีงามได้มันก็เป็นบุญเป็นกุศล

แต่ถ้าจะเอาความจริงไฉน ถ้าเราจะเอาความจริง ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ ถ้าเราจะเอาความจริงในพระพุทธรศาสนา เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสั่งพระอานนท์ไว้ไฉน

“อานนท์เธอบอกเขาณะ ให้ปฏิบัติบูชาเราเถิด อย่าได้บูชาสิ่งที่เป็นอามิสเลย”

ดอกไม้ธูปเทียนต่างๆ ข้าวของเป็นอามิส อามิสบูชา บูชาพระพุทธรศาสนา

ถ้าเราเกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธรศาสนาไฉน นี่เป็นอริยทรัพย์ ชีวิตนี้ เวลานั่งสมาธิภาวนา ร่างกายของเรา บุญกิริยาวัตถุถวายองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลย ทั้งร่างกายและจิตใจถวายถวายองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

“ปฏิบัติบูชาเราเถิด”

แล้วถ้ามันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมา มันจะเป็นจริงเป็นจังขึ้นมาในหัวใจของตน เวลามันจะเป็นจริงเป็นจังขึ้นมามันมหัศจรรย์ไฉน แต่เวลาออกฝึกหัดปฏิบัติมันมีวิธีการมากมายมหาศาล

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาว่าการไฉน เดียรถียน์ครนถ์ปลอมมาบวชในพระพุทธรศาสนา ปลอมมาบวชในพระพุทธรศาสนาเพราะอะไร

เพราะสิ่งที่ว่าเวลาเขาเป็นศาสดาๆ มีผู้อุปถัมภ์อุปัฏฐากมากมายมหาศาล เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาเผยแผ่ธรรมๆ ใด สิ่งนั้นไม่มีคุณค่า สิ่งนั้นไม่เป็นข้อเท็จจริง สิ่งนั้นเป็นความเชื่อ

แล้วถ้าความจริงล่ะ

ความจริง ความจริงฝึกหัดประพฤติปฏิบัตินี้ไง

ถ้าฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าทำความสงบของใจเข้ามา ใจสงบระงับเข้ามาได้หรือไม่ได้ ถ้าสงบเข้ามาไม่ได้ ฤๅษีชีไพร พวกเดียรถีย์นิครนถ์ปลอมบวชเข้ามา ก็สร้างเป็นก๊กเป็นแก๊งขึ้นมา ในพระไตรปิฎกมากมายมหาศาล เพราะอะไร

เพราะถ้าเขาอยู่ทางโลก ทางโลกมีความเชื่อของเขา มีความเชื่อร้อยแปดของเขา เขาก็มีความเชื่อของเขาอย่างนั้น

เวลาพระพุทธศาสนาปฏิเสธหมด

ศีล สมาธิ ปัญญา ถ้าศีล สมาธิ ปัญญาขึ้นมา เวลาปลอมบวชเข้ามาในพระพุทธศาสนา พวกเดียรถีย์นิครนถ์ไง เวลาความเชื่อของเขา เขาก็ปฏิบัติเป็นความจริงของเขา เป็นความจริงของเขาก็ระหกระเหินในหัวใจของเขาตามอำนาจวาสนาของคน เพราะอะไร เพราะสิ่งความเชื่ออันนั้นมันก็ชักนำให้ความรู้ความเห็นของเขาเป็นอย่างนั้น

แต่เวลาเอาจริงเอาจังขึ้นมา เห็นไหม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป กึ่งกลางพระพุทธศาสนา ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่ง จะเจริญอีกหนหนึ่งไง เวลาเจริญอีกหนหนึ่ง หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านออกฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา เพราะอะไร

เพราะศาสนามันเหลวแหลกไง มันก็เป็นความเชื่อไง มีวัดมีวาทีมีพระไว้องค์หนึ่ง มีไว้องค์หนึ่งไว้เฝ้าวัดไป แต่ถ้าฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาตามข้อเท็จจริงของเราขึ้นมาไป ที่วัดวาอารามมันเป็นทีฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ ถ้าวัดร่ำวัดเรียนถึงเวลาแล้วเขาก็เรียนหนังสือของเขา ถ้าเรียนหนังสือของเขา มันก็เป็นการศึกษา ศึกษาภาคปริยัติ

ถ้าภาคปฏิบัติขึ้นมา เขาเอาความสงบสงบในวัดวาอารามนั้น ถ้าวัดวาอารามนั้นเพื่อฝึกหัดปฏิบัติใจของตน ข้อวัตรปฏิบัติขึ้นมาๆ ทำความสงบของใจเข้ามาก่อน ถ้าทำความสงบของใจ ใจสงบระงับเข้ามาได้หรือไม่ได้

ถ้าใจสงบระงับเข้ามาไม่ได้ใจ เวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นไปตามแต่ความเชื่อ เวลาถ้าทำความสงบ มันสงบตรงไหน

เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านมีอำนาจวาสนานะ เวลาจะทำความสงบของใจเข้ามา เวลาจิตสงบมันไปรู้ไปเห็นอะไรร้อยแปดพันเก้า เอ! ใ้มันคืออะไร มันเป็นคืออะไร

เวลาท่านสงบด้วยกำลังของจิต จิตมันขึ้นไปบนสวรรค์ บนก้อนเมฆ บนต่างๆ ดิ่งกลับลงมาๆ เวลาลงไปต่ำไป ลงไปนรกอเวจีไปรู้ไปเห็นอะไรร้อยแปดพันเก้า นี่มันคืออะไร นี่มันคืออะไร

นี่ไง ถ้าเอาความจริงๆ โดยทำความสงบของใจเข้ามาก่อน

เวลาฟังธรรมๆ ศีลธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในภาคปริยัติ ถ้าเป็นทางโลกๆ เขาศึกษาเรื่องชีวิตประจำวันของเรา การใช้ชีวิต ดำรงชีวิต ชีวิตนี้มาจากไหน เวลาชีวิตมาจากไหน เวลาเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะไร เราไม่รู้ชีวิตเกิดมาเกิดจากพ่อจากแม่ จากพ่อจากแม่ กตัญญูต่อกตเวทีกับพ่อต่อแม่ไง ญาติ ญาติโกโหติกาของเราชาติตระกูล กตัญญูต่อกตเวทีกี่ของเรา นี่เป็นข้อเท็จจริงในทางโลกของเขา

แต่ดำรงชีวิตละ เราจะรักษาใจอย่างไร มันมีความทุกข์ใหม่ กิเลสมันบีบคั้นทั้งนั้นนะ จะมากจะน้อยแล้วแต่ มันแก้ไขอะไรสิ่งใดไม่ได้ แต่มันก็มีศีลมีธรรมในหัวใจของตนนั้นนะ

เวลาปฏิบัติ ปฏิบัติจิตตภาวนาๆ ภาคปฏิบัติ เวลาจิตตภาวนา จิตจะทำอย่างไรให้มันสงบระงับเข้ามา มันไปรู้ไปเห็นสิ่งใดมันส่งออกทั้งนั้นนะ นี่เวลาจิตมันส่งออกไป

เวลาทางโลกฟังธรรมๆ ฟังธรรมเพื่อการดำรงชีวิต เพื่อการใช้ชีวิต เพื่อให้ชีวิตนี้มีความสุขปอกติสุขในชีวิตของตน

ในภาคปฏิบัติ ภาคปฏิบัติเขาต้องจิตตภาวนา เขาหา เขาค้นคว้าหาจิตของตน แล้วจิตของตนอยู่ไหน เวลาถ้าจิตมันจะสงบระงับเข้ามา สงบอย่างไร

เดี๋ยวลี้ยนครนถ์เขาทำของเขานั้นนะ คูสิ ดูเขาบูชาไฟๆ พราหมณ์ยังบูชาไฟอยู่ในปัจจุบันนี้ ในอินเดียยังบูชาไฟกันอยู่ตลอดเวลา ฮินดูเขาถือพราหมณ์ พระเจ้าก็องค์ บูชาอันวอนขอกันอยู่อย่างนั้นนะ แล้วมันจะมีฤทธิ์มีเดชมีความเป็นไป

แล้วเวลาพระพุทธรูปศาสนาละ

พระพุทธศาสนา ถ้าจะเอาจริง จิตตภาวนา ถ้าจิตตภาวนา แล้วจิตมันอยู่ไหน ถ้าจิตมันอยู่ไหน เวลาครูบาอาจารย์ที่ฝึกหัดปฏิบัติของเรามาแล้วนะ ถ้าเชื่อตามความรู้ความเห็นของตน มันก็เป็นอย่างนั้นนะ เพราะอะไร

เพราะเวลาฟังธรรมๆ ฟังธรรมเพื่อการใช้ชีวิตของเราเนี่ย ชีวิตนี้มาจากไหน แต่เวลาภาคปฏิบัติๆ ไร มีอำนาจวาสนามากน้อยขนาดไหน ทำความสงบของใจได้ตามความจริงหรือไม่ ถ้าทำสงบตามความจริงไม่ได้ มันก็ออกรู้ออกเห็นไปอย่างนั้น ถ้าออกรู้ออกเห็น เห็นอะไร เห็นกิเลสมันหลอกใจ เห็นกิเลสมันปลิ้นมันปล้อนใจ เวลามันปลิ้นมันปล้อน “อ้าว! แต่เราเป็นชาวพุทธนะ เรานับถือพระพุทธศาสนานะ เราปฏิบัติ”

อันนั้นมันความเห็นของตน อันนั้นกิเลสมันหลอกแล้ว

เวลาเป็นความจริงขึ้นมา อันนั้นเพราะอะไร เพราะจิตมันตกอยู่ใต้พญามาร กิเลสตัณหา ความทะยานอยากมันครอบงำหัวใจของตนทั้งสิ้น ทั้งๆ ที่เวลาออกมาฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ออกมาด้วยความอยากนี่แหละ เราอยากฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมาให้มันเป็นตามความเป็นจริง แล้วมันจริงของใคร มันสงบระงับเข้ามาของมันมาไม่ได้ มันไม่ได้เพราะอะไร มันไม่ได้เพราะอะไร

เพราะว่าโดยธรรมชาติ โดยการเกิด เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เพราะอวิชชาพาเกิด อวิชชาพาเกิดมันมีพญามารของมันอยู่แล้ว เวลาธรรมะมีอยู่โดยดั้งเดิมๆ ธรรมะก็วัฏฏะนี่ไง บุญและบาปนี่ไง แล้วเราทำบุญและบาปเราหรือไม่

ทำ คนเราทำดีและชั่วมาทั้งนั้น ดีก็ทำมา ชั่วก็ทำมา ความดีความชั่วของเรา ถ้าทำดี ทำชั่วของเรา นั่นแหละผลของกรรม กรรมมันให้ผลของมัน

เวลามาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา เราก็มีวาสนานะ มีวาสนา เราเกิดเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา เรามีอำนาจวาสนาขึ้นมาได้บวชเป็นพระ เราจะเป็นนักรบ จะรบกับกิเลส ตัณหาความทะยานอยากในหัวใจของตน เรา รู้จักกิเลสหรือยัง เราเห็นกิเลสของเราหรือยัง

ยัง แต่เรามีความเชื่อ เรามีศรัทธา แล้วมีศรัทธาขึ้นมา แล้วจะฝึกหัดปฏิบัติตามความเชื่อของตน ตามความเชื่อของตนมันก็เป็นฤๅษีนิครนถ์ไปอย่างนั้นเลย

แต่ถ้าเป็นความจริงๆ ขึ้นมา ทำความสงบของใจเข้ามาก่อน ถ้าทำความสงบของใจเข้ามา ใจมันจะสงบระงับเข้ามาเป็นสัมมาสมาธิหรือไม่ ถ้ามันใจสงบเข้ามา สงบมีกำลังของมัน มันออกจากรู้ออกเห็นอย่างนั้นนะ

ครูบาอาจารย์ที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาท่านรู้ท่านเห็นอย่างนั้นมาอยู่แล้ว ถ้ารู้ถ้าเห็นอย่างนั้นมาอยู่แล้ว สพุเพ ธมฺมา อนตฺตา สพุเพ ธมฺมา อนตฺตา ธรรมทั้งหลายเป็นอนัตตา สิ่งที่เราเห็น อนัตตาทั้งนั้นนะ มันเกิดขึ้น ตั้งอยู่ แล้วดับไป มันเกิดขึ้นจริงๆ ไหม จริง จริงตรงไหน จริงที่เราู้ เราเห็นนี่ไง แล้วมันเป็นความจริงในพระพุทธศาสนาหรือไม่

มันเป็นความจริงในพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนา ทางสายกลางในพระพุทธศาสนา ครูบาอาจารย์ของเราที่เป็นธรรมๆ ท่านบอกให้ทำความสงบของใจเข้ามาเพราะอะไร

เพราะถ้าเราฟังธรรมๆ ในภาคปริยัติ เราฟังธรรมๆ ขึ้นมานะ ธรรมและวินัยเป็นศาสดา เวลาเทศนาว่าการทางภาคปริยัติเป็นอย่างนั้นจริงๆ เป็นอย่างนั้นจริงๆ เราก็มีความรู้ความเห็น อย่างนั้นจริงๆ แล้วเราก็ศึกษามาด้วยประเพณีวัฒนธรรม เราก็เห็นมา ไปวัดไปวา ในโบสถ์ ภาพจิตรกรรมฝาผนังมากมายมหาศาล มันก็รู้โดยสภาวะแวดล้อมของจิตมันเห็นมาหมดแล้วแหละ แล้วเวลาทำไปๆ นั่นก็เป็นกิเลส เป็นต้นหาความทะยานอยาก เป็นพญามาร เขาก็เขียนในวัดในโบสถ์กัน พญามาร ไอ้โฮ! มันน่ากลัว

มันก็เหมือนเมื่อก่อนนะ คอมมิวนิสต์ๆ คอมมิวนิสต์เป็นยักษ์เป็นผีไปนู่นนะ เขียนเสือให้วัวกลัว เขียนให้คนกลัวคอมมิวนิสต์

แล้วพวกคอมมิวนิสต์มันว่าไงรู้ไหม

คอมมิวนิสต์บอกว่า คอมมิวนิสต์คนแรกของโลกคือองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนถึงธรรม ความเสมอภาค ความเป็นภราดรภาพ ความเป็นจริง เขาบอกว่า คอมมิวนิสต์องค์แรกคือองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ

เพราะคอมมิวนิสต์เคยคุยกับเรา เขาบอกอย่างนั้น

เราบอก ไม่จริง คอมมิวนิสต์เป็นลัทธิเป็นความเชื่อ เป็นความเชื่อในทางโลก ในการเสมอภาค เสมอภาคของเราที่ไหน พระพุทธศาสนาสอนเรื่องเวรเรื่องกรรม ใครเสมอภาคกว่า

ใคร ในบรรดาสัตว์สองเท้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด ในบรรดาพระอรหันต์แต่ละองค์ เอตทัคคะ ๘๐ องค์ มันมีความเท่าเทียมกันตรงไหน

มันเท่าเทียมกันโดยอัสวัคชยญาณทำลายอวิชชาในหัวใจของแต่ละบุคคลนั้น แล้วทำลายอวิชชา ทำลายพญามารในหัวใจของแต่ละบุคคลคนนั้นเป็นพระอรหันต์

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เป็นพระอรหันต์ เป็นศาสดา ด้วยอำนาจวาสนาบารมีที่สร้างสมมามากมายมหาศาล นี่มากมายมหาศาล เห็นไหม เวลาพระสารีบุตร พระโมคคัลลานะปรารถนาเป็นอัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวา เวลาไปพึ่งเทศน์พระอัสสชิแล้วจะมาเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกพยากรณ์เลย “นั่นอัครสาวกเบื้องซ้ายเบื้องขวาเรามาแล้ว”

เวลาเทศน์ว่าการอบรมบ่มเพาะจนเป็นพระอรหันต์ไป ตั้งเป็นอัครสาวกเบื้องซ้ายและเบื้องขวา พระทั้งหมดติเตียนว่า เห็นแก่ตัว ถ้าเอียง ไม่เสมอภาค ภราดรภาพ

ลัทธิคอมมิวนิสต์ไป

บอก ไม่ใช่ เขาทำของเขา มา เราทำตามข้อเท็จจริงนั้นเท่านั้น มันเป็นเรื่องของเขาไป

คอมมิวนิสต์คนแรกของโลกมาจากไหน ตรัสรู้ธรรมต่างหาก ตามข้อเท็จจริงของบุญและบาปต่างหาก มันคนละเรื่องกับคอมมิวนิสต์

คอมมิวนิสต์เป็นลัทธิเป็นความเชื่อ เป็นการจับคนให้เสมอกันเท่ากัน แล้วไม่เสมอ แล้วไม่เท่ากัน แต่ถ้าเป็นสังคมของเขาด้วยความเชื่อสัตย์สุจริตนั้นอีกเรื่องหนึ่ง แต่ถ้าหัวหน้าไม่เชื่อสัตย์ไม่สุจริตแล้วไม่มีความสามารถละ นี้พูดถึงคอมมิวนิสต์

แต่ถ้าเป็นธรรมะ ธรรมะๆ มันความเสมอภาค พระอรหันต์เหมือนกัน อัสวัคชยญาณทำลายอวิชชา มีพญามารทำลายกิเลสตัดมหาความทะยานอยากสิ้นไปของแต่ละบุคคลด้วยอำนาจวาสนาบารมีของคน

อำนาจวาสนาบารมีไป ถ้าเขาไม่มีอำนาจวาสนาบารมี เขาทำอย่างไร เขาพยายามของเขาขนาดไหน เห็นไหม ฤๅษีชีไพรนิครนถ์เขารู้เห็นอย่างนั้นเพราะอะไร

เพราะสิ่งที่ว่าเป็นภาคปริยัติ เป็นสิ่งการศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กิเลสมันฉลาดกว่านั้น มันเอาสิ่งนั้นมาพลิกมาแปลงขึ้นมาเป็นสมบัติของมัน เป็นสมบัติของมันแล้วก็หลอกหลวงเรา แล้วจิตเราโง่ เห็นอย่างนั้นก็เชื่ออย่างนั้น

เพราะเวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านฝึกหัดปฏิบัติของท่านนะ เวลาจิตกว่าจะสงบจนเป็นสัมมาสมาธิ สงบในสัมมาสมาธิคือจิตสงบแล้วเป็นสัมมาทิฏฐิถูกต้องชอบธรรม

ถูกต้องชอบธรรมตรงไหน

กว่าที่มันจะเข้าเป็นทางสายกลางในพระพุทธศาสนา มันปล่อยวางอะไรของมันมา สงบแล้วมันก็รู้สึกเห็นของมันเป็นโลกทั้งนั้นนะ คำว่า “โลก” คืออภิญญา คำว่า “โลก” คือความรู้ ความเห็น

ความรู้ความเห็น ความรู้ความเห็นต่างๆ ขึ้นมา ถ้าเป็นโลกเขาเรียกว่าโลกียะ เป็นเรื่องโลกๆ แล้วมันจะสร้างอย่างไรก็ได้ แล้วมันจะจินตนาการอย่างไรก็ได้ เพราะอะไร สุขตมยปัญญา จินตมยปัญญา

เวลาภาวนามยปัญญา ว่ามันเป็นภาวนามยปัญญา ภาวนามยปัญญามันตรงไหน ตรงไหนเป็นภาวนามยปัญญา ตรงไหนมันเป็นข้อเท็จจริงขึ้นมา

ถ้าเป็นข้อเท็จจริงขึ้นมา มันมีที่มาที่ไปของมันไหม

นี่ไง เวลาพระกรรมฐานๆ ใจจิตตภาวนา จิตเป็นสัมมาทิฏฐิหรือไม่ ถ้าจิตเป็นสัมมาทิฏฐิขึ้นมา สิ่งที่ทำมาแล้วมันจะรู้เห็นว่าเป็นโลก โลกมันเป็นแบบนี้ โลกนี้มันเป็นแบบนี้เพราะอะไร เพราะเรารู้เราเห็นไหม แล้วเราก็เข้าใจว่ามันจะเป็นอย่างนั้นไหม แล้วมันก็จะเป็นอย่างนั้น เวลากิเลสมันหลอก มันหลอกเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป คัดชั้นคัดชั้นขึ้นมาเป็นขั้นเป็นตอน อารมณ์หนึ่งก็เป็นขั้นตอนหนึ่งๆ

ขั้นตอนไหน ขั้นตอนอะไร

ขั้นตอนที่จิตส่งออก จิตรู้ไหม แล้วถ้ารู้อย่างนั้นเป็นประโยชน์กับใคร มันทำให้ตัวเองเสียโอกาส ทำให้ตัวเองติดกับอยู่อย่างนั้นนะ มันไม่พลิกกลับมาเป็นสัมมาทิฏฐิความถูกต้องชอบธรรม

ถ้ามันจะพลิกกลับเข้ามาเป็นความถูกต้องชอบธรรม เห็นใหม่ กิเลส ความโลภ ความโกรธ ความหลง ความหลง โภคะ หลงอะไร หลงในตัวกิเลสที่ให้กิเลสมันหลอกใจ หลงในตัวกิเลส เวลากิเลสบังงานนะ มันปั่นมันแต่งมามหัศจรรย์ทั้งนั้นนะ เวลาความมหัศจรรย์ มหัศจรรย์แค่ไหน

มหัศจรรย์ อารมณ์ความรู้สึกของคน ดุสิ เวลาไอ้พวกหลอนยามันมหัศจรรย์ขนาดนั้นนะ หลอนยา หลอนยานี้เป็นสิทธิส่วนบุคคลนะ มันเป็นสิทธิของเขา เขาผิดปกติของเขา

ไอ้ของเรากิเลสมันพลิกมันแพลงขึ้นมา มันผิดปกติตรงไหน ผิดปกติอย่างไร

มันผิดปกตินะ เวลา เวลาพิสูจน์ทั้งนั้นนะ

เวลาคนที่ฝึกปฏิบัตินะ เวลาทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าเจริญแล้วเสื่อม เสื่อมแล้วเข้าสมาธิไม่ได้

หลวงตาพระมหาบัวท่านยืนยันเลย เวลาจิตสงบแล้วอย่าพรอดพราดออก ถ้าพรอดพราดออก มันจะเข้าอีกได้ยาก

เวลาจิตมันสงบตามความเป็นจริงนะ แต่ถ้ามันส่งออก มันส่งออกที่ไปปรับไปรู้ต่างๆ ไม่ต้องเข้าไม่ต้องออกหรอก กิเลสมันจัดฉากให้หมดละ แล้วกิเลสมันจัดฉาก จัดฉากขึ้นมาอย่างไร สิ่งนั้นเป็นความจริงหรือ สิ่งนั้นพิสูจน์ได้เป็นความจริงใหม่

เวลาจิตมันดีนะ ไอ้โฮ! มันมีความสุขความประเสริฐมากมายมหาศาล เดี่ยวเวลามันเสื่อม เสื่อมไปแล้วจบเลยนะ นี่กรณีหนึ่ง

อีกกรณีหนึ่งนะ เวลาจิตถ้ามันผิดปกติขึ้นมา แล้วมันผิดปกติมากมาย เวลาผู้ที่ปฏิบัติขึ้นมา “วิปัสสนา ไอ้โฮ! มันรู้มันเห็นนะ” สุดท้ายแล้วนะ “หนูกินยาอยู่คะ หนูผิดปกติคะ” แล้วยิ่งผิดปกติยิ่งภาวนาไป หลุดนะ เวลาหลุดไปแล้วมีปัญหาทันทีเลย ถ้ามันหลุดไป หลุดไปเพราะอะไร

เพราะสมุทัย เพราะกิเลสมันซ้ำเติม ซ้ำเติมเพราะว่าจิตมันผิดปกติของมันอยู่ จิตผิดปกติแล้วให้กิเลสมันซ้ำเติมเข้าไป ถ้าตามความรู้ความเห็นไป หลุด

แต่ถ้ามีสติปัญญาขึ้นมา มันยอมรับความจริงใหม่ มันยอมปล่อยวางอย่างนั้นใหม่

สุดท้ายแล้วต้องใช้ยา ใช้การควบคุมให้มันกลับมาเป็นปกติ หนึ่ง

สอง กลับมาพุทโธๆ ให้จิตมันกลับมาเป็นสัมมาสมาธิ

สัมมาสมาธิคือจิตตภาวนา จิตจะยกขึ้นสู่วิปัสสนาได้ จิตต้องกลับมาเป็นปกติ ปกติโดยสัมมาสมาธิ สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี จิตสัมมาสมาธิคือจิตมันเป็นปกติสุขแล้วมันมีความสงบสุขของมัน

สงบสุขของมัน ถ้าไม่มีอำนาจวาสนาก็ติดสมาธิไฉ

นี่ไง เวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ความโลภ ความโกรธ ความหลง นี่เป็นกิเลสต้นหาความทะยานอยาก กิเลสต้นหาความทะยานอยาก ความโลภ ความหลงขึ้นมา มันเป็นซี่ สี่สามกอง ซี่สามกองทำให้หัวใจมันสกปรกไฉ

เหมือนกับเวลาผ้าเช็ดเท้า ผ้าขี้ริ้ว เราใช้สิ่งใดแล้วมันจะสกปรก สกปรกแล้ว ถ้าเราชะ เราล้าง เราเช็ด เราทำความสะอาด ผ่านนั้นก็กลับมาเป็นผ้าที่สะอาดที่จะใช้งานได้ต่อไป

จิต จิตที่มันมีกิเลสต้นหาความทะยานอยาก มีความโลภ ความโกรธ ความหลงขึ้นมา มันหมักมันหมม จนเป็นความสกปรกโสโครกของมัน

ถ้าเป็นความสกปรกโสโครกของจิต จิตของใคร อำนาจวาสนามากน้อยขนาดไหน ชอบสิ่งใด

ดูทางโลกสิ นักเลงการพนันเขาเล่นการพนันเพื่อเลี้ยงชีพ นักเลงสุราเขาก็ดื่มสุราของเขาตลอดเวลา นักเลงผู้หญิง นักเลงต่างๆ นักเลงๆ เห็นไหม นี่ดูทางโลกเขา แล้วหัวใจเราละ เราทำสิ่งใด

ถ้าเราไม่ปฏิบัติ เราก็กลับมองไฉ มองว่า “คนไปวัดไปวาพวกนี้พวกมีปัญหาทั้งนั้น เราเป็นคนที่มีความปกติสุข เราเป็นคนที่ดีงาม” เวลาถ้ามันเป็นทางโลก

เวลาจะมาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาไฉ ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ถ้ามันลุ่มมันหลงของมันไป มันก็ลุ่มก็หลงของมันไป มันก็เป็นความโลภ ความโกรธ ความหลง มันเป็นความหลงใหญ่ได้ปลื้ม มันก็เป็นความโสโครก ถ้าความโสโครกมันความสกปรกไฉ มันนี่คือกิเลส กิเลสเวลามันข้อมสี่ไฉ

เวลากิเลสมันสกปรก ถ้าทำความสะอาดที่มันสกปรกนั้น มันก็จะกลับมาเป็น สัมมาสมาธิ

ฉะนั้น เวลากิเลส นี้ผ้าขี้ริ้วที่มันสกปรกใส่ใครก็ได้ ทั้งเหม็น ทั้งสะอิดสะเอียน ทั้งอะไร เวลาไปซักไปทำความสะอาดมันก็สะอาด เอาไว้ใช้งานต่อไป

จิต ถ้ามันกิเลสต้นหาความทะยานอยากมันครอบงำมันอยู่ไ้ ถ้ากิเลสต้นหาความ ทะยานอยากครอบงำมันอยู่ ความโลภ ความโกรธ ความหลง เวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ลูกของ มาร หลานของมาร เวลาขึ้นไป ความโลภ ความโกรธ ความหลงเป็นลูกสาวของมาร ลูกสาวของ มาร ลูกสาวสามคน มารคืออวิชชา มันซับซ้อน ซับซ้อนตามข้อเท็จจริง นี้เวลากิเลสมันข้อมสี่

เวลาถ้ามันเป็นกิเลส มันเป็นเพราะความโลภ ความโกรธ ความหลง มันก็เป็นความ สกปรกใส่ใครก็ได้ เป็นความสะอิดสะเอียน เป็นความทุกข์ความยาก แล้วถ้าพึงธรรมๆ ในทางโลก พึงธรรมๆ เพื่อการดำรงชีวิต การใช้ชีวิต

คำว่า “ใช้ชีวิต” เพื่อความมีศีลมีธรรมในหัวใจของเรา เขาไม่ได้ภาวนา ความโลภ ความ โกรธ ความหลง สมบูรณ์แบบของมันตามจริตนิสัยของผู้มีการศึกษา มีการศึกษาเป็นนักปราชญ์ ราชบัณฑิตก็อยู่ที่นิสัยของเขา

นักปราชญ์ราชบัณฑิต ถ้าเป็นคนคดคนโกง เขาก็ทุจริตเพื่อชีวิตของเขา ถ้านักปราชญ์ ราชบัณฑิตเขาเป็นคนซื่อสัตย์สุจริต เขาก็มีศีลมีธรรม เขาก็ไม่คดไม่โกง เขาไม่ทำความเสียหาย ในชีวิตของเขา นั่นก็เป็นเรื่องของภาคปริยัติ เรื่องของโลก เรื่องของการดำรงชีวิต

แต่ถ้าเป็นนักปฏิบัติ นักปฏิบัติมันต้องลึกซึ้งกว่านั้นไ้ ลึกซึ้งกว่านั้นเพราะจิตเวียนว่าย ตายเกิดในวัฏฏะตามสัจจะเป็นความจริงในพระพุทธรศาสนา แล้วถ้าจะฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา เขาก็ ต้องทำความสะอาดของใจให้เข้าไปสู่สัมมาสมาธิคือจิตของตน จิตดวงนั้น

จะทำสัมมาสมาธินี้ไ้ ถ้าจิตมันเป็นสมาธิไม่ได้ จิตที่มันคึกมันคะนอง จิตที่มีปัญหาอยู่ นี้ไ้ ก็มันสกปรกไ้ มันมีความโลภ ความโกรธ ความหลง

โลภ โลกก็อยากไ้ อยากเป็น ความอยากไ้ อยากเป็น มันก็เป็นต้นหาความทะยาน อยาก

โกรธ ทำแล้วก็ได้ไ้ตั้งใจของตน จะทำสิ่งใดแล้วถ้าใครไม่ส่งเสริมสิ่งใดก็โกรธ

หลง หลงก็หลงใหญ่ได้ปลื้มไปกับมัน

แล้วทำความสงบของใจได้ไหม

นี่ไง ถ้ามีข้อวัตรปฏิบัติขึ้นมา สิ่งนี้เขาจะควบคุมมัน

จะไปรู้จะไปเห็นสิ่งใด ส่งออกทั้งนั้น ส่งออกโดยจิตของเราละ

แต่โลกในปัจจุบันนี้ไง ๓๐ เปอร์เซนต์ของสังคมไทยเป็นซิมเค้รำ ถ้ามีซิมเค้รำขึ้นมามันขาดตกบกพร่องในใจของมันอยู่แล้ว เวลาขาดตกบกพร่องในใจของมันอยู่แล้ว แล้วถ้าไปฝึกหัดปฏิบัติมันไปเลย

“หนูวิปัสสนาอยู่ค่ะ หนูพิจารณากาย”

เจรจาไปเจรจา

“หนูกินยาอยู่ค่ะ”

ถ้ากินยา มันติดปกติอยู่แล้ว ความคิดเร็วกว่าแสง แล้วสิ่งที่มันบกพร่องในหัวใจมันเป็นอะไร แล้วจะฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ถ้าติดปกติ เราก็พุทโธๆ คือรักษาใจ

เวลาคนตกวงค์นะ มันเหมือนคนขับรถ ถ้าขับรถคือจิตของตนขับรถไปตามเส้นทางในการฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ แล้วคอสะพานมันขาด ตกวงค์ไปหมด พุทโธๆ ก็หายไปสิ้น

สิ่งที่มันเวลาฝึกหัดปฏิบัติให้มันเป็นข้อเท็จจริงขึ้นมา ให้เป็นสัมมาสมาธิ จิตตภาวนา

เริ่มต้นจากพระกรรมฐานๆ นี่ไง สมาธิทำไม่เป็นๆ เพราะสมาธิทำไม่เป็น สมาธิทำไม่เป็น ก็จิตมันไม่ปกติ

ถ้าจิตเป็นปกติมันทำสมาธิเป็น ชำนาญในวสี ชำนาญในการเข้าและการออก ถ้ามันชำนาญในการเข้าและการออก รักษาจิตของตนให้เป็นสัมมาสมาธิ เห็นไหม

โดยข้อเท็จจริงกิเลสมันข้อมสี่ สี่ เวลามันข้อมสี่ ข้อมสี่ขึ้นมา ถ้าโดยปกติ สิ่งที่ว่าจิตเดิมแท้นี้ผ่องใส จิตเดิมแท้ๆ มันกิเลสมันสี่ข้อมผ้า มันข้อมสี่ของมันไปร้อยแปดพันเก้า จะเอาสี่อะไรละ

พระกรรมฐานหม่มฟ้ากาสาวพัสดร์ ได้ผ้าฝ้ายมาตัดเย็บแล้วย้อมด้วยสีเปลือกไม้ สีฝาด
แก่นขนุน นี่สีธรรมชาติ แต่โดยความเป็นจริง ผ้าปานมันก็ผ้าสีขาว ถ้ามันย้อมสีๆ ไป กิเลสมัน
ย้อมสี เวลาข้อมสีนะ เริ่มต้นถ้ากิเลสมันก็เป็นความโลภ ความโกรธ ความหลง เป็นความสกปรก
โสโครก มันมีความทุกข์ความยากของมัน เราจะฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาเพื่อความปกติสุข

ไม่ใช่ว่าจิตบกพร่อง บกพร่องแล้วมันก็ผิดปกติไป แล้วถ้ามันส่งออก ส่งออกก็เป็นอีก
เรื่องหนึ่งเลย แล้วจะกลับมาเป็นปกติอย่างไรละ

ถ้ากลับมาปกติ นี่ไง เราไม่ใช่ฟังธรรม ฝึกหัดธรรมโดยการใช้ชีวิตในประจำวัน นั้นมันทาง
โลกเขา ทางโลกเขานะ ให้มีศีลมีธรรมใช้ชีวิตในประจำวัน

นักปฏิบัติๆ อย่างน้อยก็ต้องทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจสงบเข้ามาแล้ว ถ้าใจสงบ
เข้ามาแล้ว มันมีสีอะไร ย้อมด้วยสีอะไร

คนเราเกิดมามีกายกับใจๆ แล้วกายกับใจมีชั้น ๕ ชั้น ๕ ขึ้นมา ถ้าเห็นความรู้สึกรู้สึกนึกคิด
ชั้น ๕ สิ่งที่ว่าปุณฺณคนหนาทำความสงบของใจได้ยาก แล้วทำความสงบของใจเข้ามาแล้วมัน
ก็ส่งออกไปทั้งสิ้น

ถ้าเรากำหนดพุทโธ คำบริกรรมของเรา เราทำแล้วมันส่งออก มันไม่มีความสงบสุข เราใช้
ปัญญาอบรมสมาธิ ถ้าจิตสงบเข้ามา จิตมันปล่อยวางๆ

ปล่อยวางอะไร

ปล่อยวางความคิด ความคิดไม่ใช่จิต ความคิดเกิดจากจิต อารมณ์ความรู้สึกเกิดจากจิต
แล้วอารมณ์มันคืออะไร

อารมณ์มันเป็นธรรมชาติรู้ของสิ่งมีชีวิต เพราะสัตว์มันก็มี เทวดา อินทร์ พรหมก็มี เวลา
เกิดไ้ เกิดแต่ละภพแต่ละชาติ เกิดในสถานะใด เกิดในไข ในครรภ์ ในน้ำคร่ำ ในโอบปาดิกะ นี้
คือการเกิด

แต่เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป ภาคปฏิบัติๆ จิตตภาวนาไป แล้ว
จิตมีกำลังไหม จิตมีอำนาจวาสนาไหม ถ้าจิตมีกำลัง มีอำนาจวาสนาขึ้นมา เวลามันนุ่มไปเห็น
เห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม

ถ้ามันเห็น เห็นอย่างไร ถ้ามันเห็นง สิ่งที่ว่ากิเลสมันข้อมสี่ๆ สีอะไร สีของใคร

ถ้าเป็นพระๆ ึง สีผ้า ผ้าสีฝาด ผ้ากาสาวพัสตร์เป็นธงชัยพระอรหันต์ นี่เศรำหมอง สิ่งที
เศรำหมองเพราะไม่ให้กิเลสมันเห่อเหิมทะเยอทะยานง แล้วใช้สิ่งนี้ดำรงชีวิตง

เวลาบวช อุปัชฌายีให้ บริหาร ๘ นิสสัย ๔ อกรณียกิจ ๔ สิ่งห้ามทำ ๔ อย่าง แล้ว ๔ อย่าง
ให้ทำ รุกขมูลเสนาสน์ ให้อยู่ในที่สงบสงัดสมควรแก่การฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ เพราะจิตต
ภาวนา

จิตนี้ร้ายนัก จิตนี้ สิ่งทีเร็วกว่าแสง แล้วมันได้ประดับไปด้วยอะไร เห็นไหม กิเลสมันข้อม
สี่ง ถ้าเป็นทางโลกก็เป็คนฤหัสถ์ง บริษัท ๔ อุบาสก อุบาสิกาเป็นผู้อบรมบ่มเพาะ เป็นผู้ที
สนับสนุนพระปฏิบัติ อุดหนุนผู้ทีจะเผยแผ่ธรรม ภิกษุ ภิกษุณีเป็นผู้ฝึกหัดง

ข้อมสี่ สีอะไร

แล้วถ้าความเป็นจริง บริษัท ๔ ถ้าฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ถ้าเอาความจริงจ้งขึ้นมา จิตต
ภาวนา

โดยธรรมชาติ โดยทั่วไป ผ้าส่วนใหญ่จะเป็นสีขาว ถ้าเป็นสีขาว มันก็ทำความสงบของใจ
เข้ามาให้เป็นสัมมาสมาธิ

ถ้าเป็นสัมมาสมาธิขึ้นมาเพื่ออะไร

ถ้าไม่เป็นสัมมาสมาธิละ ผ้าสี ดุสี เขาจะข้อมสี่ด้วยเส้นด้ายแล้วถักทอทีได้ เขาจะทำผ้า
บาติก เขาใช้พิมพ์ ใช้ข้อม ได้ทั้งนั้น แล้วความรู้ความเห็นของใคร แล้วอำนาจวาสนาบารมีของ
ใคร เราจะรู้เราจะเห็นเรื่องอะไร ถ้าเราขาดสติขาดปัญญา มันไปหมดแล้ว มันส่งออกแล้วมันไป
ก้วานเอาสิ่งนั้นว่าเป็นธรรมๆ

เป็นธรรมตรงไหน

เวลาเป็นธรรมขึ้นมา จิตสงบนะ เวลาครูบาอาจารย์ทีท่านทำของท่าน เวลาจิตสงบมันมี
ความปกติสุขของมัน ถ้ามีความปกติสุขของมัน ถ้ามีวาสนา ติดสมาธิ ว่าสิ่งนั้นเป็นธรรมๆ

เป็นธรรมตรงไหน เห็นกิเลสหรือยัง แล้วกิเลสมันเป็นอย่างไร

อ้อ! กิเลส กิเลสก็สมมุติขึ้นมาไง ใต้นั้นเป็นกิเลส ใต้อนั้นเป็นกิเลสไง เพราะอะไร เพราะนั่นคือสัญญาทั้งนั้นนะ

เวลาหลวงตาพระมหาบัวท่านไปหาหลวงปู่มั่นไง ท่านจบ ๓ ประโยคนะ เป็นมหาเหมือนกัน

“มหา มหาเรียนมานะ จะฝึกหัดปฏิบัติ สิ่งที่ศึกษาเล่าเรียนมาเป็นธรรมและวินัยเป็นศาสดา มันมีคุณค่ามาก แต่เวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมามันจะตะมะมันจะถีบกัน เพราะมีการศึกษา”

เวลาพระกรรมฐานๆ ไร อุปัชฌาย์บวชมา เกสา โลมา นขา ทนต์ตา ตะใจ ให้กรรมฐาน ๕ แล้วให้ฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ เวลาฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ถ้ามีความล่งเลงสงสัยจับต้นชนปลายไม่ได้ เราก็ศึกษาค้นคว้าเหมือนกัน แต่ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เพราะอะไร

เพราะตำรับตำรามันมีอยู่แล้ว แล้วครูบาอาจารย์เป็นผู้ชี้แนะอะไรสมควรกับเรา เริ่มต้นขึ้นมาทีนวโกวาท นักธรรมโท นักธรรมตรี นักธรรมเอกที่เขาเรียนกัน พระกรรมฐานก็เรียน ก็ศึกษา ศึกษา มา ศึกษาเพราะมันสงสัยไง เวลามันมีความสงสัย มันมีความกดดันในหัวใจ แล้วจะไปทางไหน

แต่เพราะมีครูบาอาจารย์ที่ติงาม สิ่งไหนที่จะเกิดขึ้นขึ้นมาให้มีสติปัญญาเท่าทันมัน ถ้ามีสติปัญญา นี่คือภาคปฏิบัติ

นี่ไง สิ่งที่ว่าหลวงปู่มั่นสั่งหลวงตาพระมหาบัวไว้ไง เอาใส่ลิ้นชักให้ส่องมองไว้ ถ้าฝึกหัดปฏิบัติไปมันจะตะมะมันจะถีบกัน

มันอ้างมันอิงไปหมดนะ แล้วอ้างอิงไปเพราะอะไร เพราะหลวงปู่มั่นสมบุกสมบันมาก่อน แล้วอ้างอิงไป อ้างอิงตรงไหน

เวลาอ้างอิง อ้างอิงสิ่งสัญญาความจำหมายรู้ ความจำได้หมายรู้สำคัญนัก เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านอบรมบ่มเพาะไป เทศนาว่าการ สิ่งใดที่สำคัญๆ ซ้ำมไปๆ เพราะมันเป็นต้นเหตุ

เวลาเราไปวัดไปวาขึ้นมาเนะ เราจะไว้เนื้อเชื่อใจครูบาอาจารย์องค์ไหนได้ ถ้าไว้เนื้อเชื่อใจองค์ไหนไม่ได้ เวลาครูบาอาจารย์เทศนาว่าการ มันก็ออกมาจากกรรมฐานของท่านนั่นแหละ

เวลาเราฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา สิ่งที่เราได้ยินได้ฟัง นี่ต้นเหตุ ต้นเหตุมันจะตะมันจะถีบ มันจะสร้างภาพ มันจะจินตนาการของมันขึ้นไป แล้วจินตนาการขึ้นไปใกล้เคียงกันนั่นแหละ

เวลาหลวงปู่ขาว เรื่องเวลาท่านพิจารณา พิจารณาถึงจิตเดิมแท้ของท่านไง มันเปรียบเหมือนเมล็ดข้าว ข้าวถ้ามันเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ เวลาปลูกมันก็เกิดอีก ถ้ามันหุงมันต้มมันสุกแล้ว มันจะเกิดอีกไม่ได้

มีมากมายในวงกรรมฐาน ว่าจิตเราเป็นอย่างนั้นๆ ใกล้เคียง ตรงๆ เลยนะว่าจิตเราเหมือนเมล็ดข้าวอย่างนี้ สึกไปหมดแล้ว สึกไปหมดแล้ว

เวลาพูดก็พูดขึ้นมาให้เขาเชื่อถือศรัทธา เวลามีคนเข้ามาศรัทธา ศรัทธาแล้วรักษาศรัทธา นั้นไว้ไม่ได้ ตัวเองทำไม่ได้ เยอะแยะไปหมด

ฉะนั้น สิ่งที่เราได้เห็น สาธุ มันเป็นสมบัติของแต่ละบุคคล แต่เราเชื่อมั่นหรือ เวลาเป็นข้อเท็จจริง เป็นความจริงของเราละ เป็นความจริงของเรามาจากไหน

นี่ไง ถ้าเราฝึกหัดปฏิบัติของเราขึ้นมาเนะ ถ้ามันเป็นความปกติสุขขึ้นมา มันจะเหมือนผ้าขาว ผ้าขาว จิตมันผ่องใส

ผ้าขาวก็คือผ้าขาวนะ ใช้ประโยชน์ มันก็จะเป็นประโยชน์ขึ้นมา ถ้าใช้ไม่เป็นประโยชน์ ผ้าขาวก็สกปรกได้ ผ้าขาวไปทำสิ่งใด ผ้ามันก็คือผ้า ผ้าข้อมสี สีผาด บ้างกันความสกปรก ผ้าเช็ดเท้า ผ้าเช็ดเท้าเนะ เพราะผ้ามันเปื้อยแล้ว ผ้ามันใช้ประโยชน์สิ่งใดไม่ได้ เขาถึงมาใช้ทำผ้าเช็ดเท้า ถ้าผ้าเช็ดเท้า เวลาเช็ดเท้าแล้วเขาต้องซักเพื่อใช้สอยต่อไป

จิตของเราเนะ มันจะสงบสุขขนาดไหน เดียวมันก็คลายออก สิ่งที่เป็นนามธรรมๆ สิ่งที่เคยที่ไม่มี สัพพะ ธมฺมา อนตฺตา มันเป็นข้อเท็จจริงของมันอยู่แล้ว แต่เวลาเราฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา เวลาผู้ที่ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมา ถ้าเป็นข้อเท็จจริงของมันขึ้นมาเนะ กุปปธรรม อกุปปธรรม

กุปปธรรมนั้นเนะ สัพพะ ธมฺมา อนตฺตา คือเราศึกษาค้นคว้า เราจำได้หมายรู้ เราทำสิ่งใด มันวนเวียนของมันอยู่อย่างนั้น นี่กุปปธรรม สัพพะ ธมฺมา อนตฺตา มันแปรสภาพของมันอยู่อย่างนั้นแหละ

แต่ถ้าจิตเราสงบ ถ้าเป็นผ้าขาว มันเป็นผ้าสี ผ้าสีอย่างไรเราก็ทำความสะอาด เราก็ซักเราก็ดูแลของเรา ถ้ามันสงบสุขขึ้นมา เราจะฝึกหัดพิจารณาของเราไป มันจะใช้ปัญญาของเรา

ถ้าใช้ปัญญาของเรา ถ้ามันโน้มไปเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง มันแตกต่าง มันแตกต่างกับเรารู้เราเห็น มันแตกต่างกันเยอะ เพราะจิตไม่สงบ เขาเรียกโลกีย์ ปัญญา มันจินตนาการจากตัวตนของตนแล้วเอาเหตุผลของตนเป็นที่ตั้ง มันเป็นจริงไหม

สิ่งที่เราเอาเหตุผลเราเป็นที่ตั้ง สูงสุดคือเป็นปัญญาอบรมสมาธิ เพราะมันสรุปจบได้ ถ้ามันสรุปจบได้แล้วมันวาง นั่นล่ะคือปัญญาอบรมสมาธิ

แต่ถ้าจิตมันสงบแล้วถ้ามันเห็นตามข้อเท็จจริงของมัน มันไม่เห็นอย่างนั้น นี่ไง ถ้ามันไม่เห็นอย่างนั้นเพราะอะไร เพราะมันจะเป็นโลกุตตระไง

โลกียะๆ มันเป็นข้อเท็จจริงของมัน เป็นฤๅษีชีไพร ฤๅษีนิครนถ์ที่เขาทำกันมา ทำกันมา มันก็มีตำรับตำรา มันก็มีการส่งต่อกันมาทั้งนั้นนะ แล้วมันเกี่ยวกับจิตนิสัยของตนด้วยว่าเราได้สร้างบุญสร้างกรรมมาขนาดไหน

ถ้ามันสร้างบุญสร้างกรรมมา ก็ดูสิ พระอรหันต์ ๘๐ องค์ในสมัยพุทธกาล ลูกศิษย์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง เอตทัคคะแต่ละองค์ แต่ละองค์ก็แตกต่างกันไป มันไม่เหมือนกัน วาสนาไม่เท่ากัน เพราะเลิศแต่ละชนิด มันจะเท่ากันได้ยังไงไร แต่มันเท่ากันได้ด้วย อาสวักขยญาณ มันเท่ากันได้ด้วยวิชาที่เป็นสัจจะเป็นความจริงของแต่ละบุคคล ถ้าแต่ละบุคคล พระอรหันต์ ๘๐ องค์คัดค้านกันตรงไหน ในเรื่องการทำความสะอาดบริสุทธิ์ในใจของตน ไม่คัดค้าน

แต่ความเห็นของเขา เขาคัดค้านกันหมดนะ

ถ้าความถนัดมันแตกต่างกัน ฉะนั้น คำว่า “ถนัดแตกต่างกัน” มันก็อยู่ที่จิตนิสัยเราแล้ว ฉะนั้น ของครูบาอาจารย์ สาธุ นั่นเป็นของท่าน ถ้าพูดถึงของท่านว่าเหมือนของเรา นั่นคือว่า สัจัญญาทั้งหมด

ถ้าของเราล่ะ ถ้าของเราเห็นไหม

เวลาครูบาอาจารย์ท่าน ธมฺมสากัจฉา เอตมฺมมฺกุลมุตฺตมํ ท่านมีเหตุมีผลของท่านไง

อันนี้มันซ้า อันนั้นมันซ้า

ถ้ามันซ้ำ วิชยานิพนธ์ซ้ำมันใช้ไม่ได้ ใช้นี้เหมือนกัน ถ้าเป็นของครูบาอาจารย์ สาธุ ก็เป็นของท่าน แต่เราพิจารณาของเราซิ พิจารณาให้มันเป็นความจริงของเรา

ถ้าพิจารณามันไม่เป็นความจริงของเรา อันนี้มันเกิด เห็นใหม่ ดูอย่างเมล็ดข้าวของหลวงปู่ขาว เราฟังมาเยอะ ไข่ที่บอกตรงๆ เหมือนกันเลย สึกไปหมดแล้ว มีครอบครัวตั้งแต่ยังไม่สึกด้วย เยอะแยะไปหมด นั่นเป็นกรรมของสัตว์

แต่ถ้าเราฟังธรรมๆ เพื่อหัวใจของเราเนี่ย ฟังธรรมๆ เพื่อหัวใจของเรา ถ้าหัวใจของเรามันเป็นข้อเท็จจริงแล้ว เราทำความสงบของใจได้

หนึ่ง จะทำความสงบของใจให้ได้ เพราะสิ่งที่เราใช้สอยเป็นผ้าห่ม ผ้าอะไร มาจากผ้าขาวทั้งนั้น ถ้ามาจากผ้าขาว เราทำความสงบของใจเข้ามามันเหมือนผ้าขาว แล้วถ้ารู้ถ้าเห็น ผ้านี้ทอดด้วยอะไร ผ้านี้เป็นผ้าอะไร สิ่งทีกระทำ ทำอย่างไร ทำมาใช้สอยประเภทใด

เราไม่มีความจำเป็นจะใช้เช่นนั้น แต่นี่คือการฝึกหัด นี่คือการตรวจสอบ ทำซ้ำ สิ่งที่เป็นวิทยาศาสตร์ทำแล้วทำซ้ำ จะออกมาในกรณีเดียวกัน

ของเราก็เหมือนกัน ถ้าทำซ้ำ ทำซ้ำ ทำซ้ำในชีวิตประจำวัน ในชีวิตของเราตามความเป็นจริงเลย เพราะอะไร

เวลาเราพิจารณากาย พิจารณาเวทนา พิจารณาจิต พิจารณาธรรมนะ เวลาสังโยชน์มันขาด กุปปธรรม อกุปปธรรมนะ สิ่งที่มีมันเสื่อมได้ เราก็รู้ได้ กุปปธรรมมันไม่มีอะไรยืนยันหรือทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับ นิโรธ เวลาถ้ามันนิโรธ มันดับทุกข์ตามความเป็นจริงนะ เวลาสังโยชน์มันขาดตั้งแขนขาด มันมีเหตุและมีผล

แล้วถ้ามีเหตุมีผล เหตุผลมันมาจากไหน แล้วเหตุผลอย่างไร

สิ่งที่เหตุผล เราพูดสิ่งใดก็แล้วแต่ มันอ้าง อ้าง อ้าง มันไร้สาระมาก

แล้วของเราละ ตั้งแขนขาด เราตัดแขนเราเอง เราใช้อะไรตัด แล้วตัดอย่างไร แล้วตัดแล้วเหลืออะไร อะไรมีและอะไรเหลือ

ไฉนมันไม่มีอะไรมีและอะไรเหลือเลย เพราะอะไร เพราะมันไม่มีจิตตภาวนาไง มันเป็น อารมณ์ภาวนา มันเป็นสี่ สีที่มันจะข้อมให้เราตามความพอใจที่ให้กิเลสมันเอาเราอยู่ แล้วเราก็ อยู่ได้อำนาจของมัน มันไม่เป็นอะไรเป็นจริงเป็นจังทั้งนั้นนะ

ถ้ามันเป็นจริงเป็นจังขึ้นมาละ กตัญญูกตเวทิตี ๑

เวลาองค์หลวงตาพระมหาบัวท่านสิ้นกิเลสไป มีพระหนุ่มๆ องค์หนึ่งกราบแล้วกราบเล่า กราบแล้วกราบเล่า

มันกราบเพราะอะไรละ นี่ไง ศีลธรรมไง ศีลธรรมคืออะไร คือศาสนา แล้วที่รู้ที่เห็น ศาสดา รู้ได้อย่างไร

ศาสนาอะไร มันคงเส้นคงวาไหม ไฉนไม่มีอะไรเลย สติก็ไม่ไป ตามอารมณ์ของตน

อารมณ์ๆ นี่ไง อารมณ์ไม่ใช่จิต แล้วถ้าอารมณ์ฝึกหัดประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มันฝึกหัด ตามอารมณ์ไหม

พระกรรมฐาน จิตตภาวนา จิตตภาวนาชำนาญในวิธี รักษาหัวใจของตนให้ได้ ถ้ารักษา หัวใจได้มันเป็นปกติสุข ความเป็นปกติสุขนะ ถ้าเป็นธรรมนะ อ่อนน้อมถ่อมตน อ่อนน้อมถ่อมตนเพราะอะไร เพราะมันดูแลรักษาใจดวงนั้น แล้วใจดวงนั้นถ่อมรักษาไม่ให้กระทบกระเทือน ใดๆ ทั้งสิ้น เพราะกระทบกระเทือนนะ มันเต็มทีเลย

เวลาคนฝึกหัดปฏิบัติใหม่ละ “เมื่อก่อนนะ หนูไม่เคยเกี่ยวกรวดขนาดนี้เลย เดี่ยวนี้อะไร ไครมาแตะไม่ได้ มันเกี่ยวมันกรวด”

ผ้าขาวไง

ถ้าผ้าสีขาวมันโดนอะไรกระทบกระเทือน หนึ่งหน้าใจ ไม่เป็นไร ยอดเยี่ยม เป็นสุภาพบุรุษ แต่เวลาจิตสงบนะ ไปแตะ ใ้โฮ! มันเหมือนเกี่ยวกรวด

แล้วทำไมหนูเป็นอย่างนี้ละ

มันเป็นเรื่องธรรมดา เป็นเรื่องธรรมดาเพราะอะไร เพราะสิ่งสกปรกโดนความสกปรกนั้น เข้ากันมันไม่กระทบ แต่ถ้าสิ่งที่เป็นผ้าขาว มันไปสิ่งที่สกปรก พอสิ่งใดที่จะเข้าไปถึงผ้า มัน เห็นทันที มันสะเทือนทันที

ฉะนั้น ถ้ามันเป็นสิ่งนั้น มันจะเกรี้ยวกราด มันจะเป็นอารมณ์สิ่งใด เพราะว่ามันรักษาของมัน มันกระทบกระเทือนโดยความรุนแรง แต่ถ้าเราทำบ่อยครั้งเข้าๆ มันจะมีความชำนาญมากขึ้น ใ้สิ่งที่เป็นความสะอาดเรารักษาไว้ ถ้าสกปรกมาเราก็หลบเอา แต่ถ้ามันกระทบ เรายังไม่มีสติปัญญาเท่าทัน จะเป็นอย่างนั้น

นี่พูดถึงคนจะเริ่มสงบนะ คนจะเริ่มรักษาผ้าขาว

ถ้ากิเลสมันข้อมสี่ผ้า ข้อมจนตามความพอใจของมัน มันเป็นธรรมชาติตรงไหน

แต่ถ้าเรารักษา รักษาความสะอาดบริสุทธิ์อย่างนั้น ความว่าอ่อนนุ่มถ่อมตนมันเห็นคุณค่า เห็นคุณค่าของความสงบสงัดนี้

ถ้าความสงบสงัดนี้คืออะไร

จิตตะจะยกขึ้นสู่วิปัสสนา จิตตภาวนา มันจะภาวนาตรงนี้

มันไม่ใช่ภาวนาตั้งแต่ที่ส่งออกไป ไปกว้านเอาทั้งหมดเลยว่าเป็นสมบัติของตน ไม่ใช่ ถ้ามันจะใช้ ผ้าขาวๆ แต่ผ้าขาวมันจะสกปรกง่าย ผ้าขาวโดนสิ่งใดมันจะเห็นง่าย จิตอะไรที่มันกระทบกระเทือนมันจะมีปัญหาของมัน ฉะนั้น เราจะต้องมีสติสัมปชัญญะรักษา

นี่ไง สิ่งทีในวงกรรมฐาน จิตรักษายาก เวลาหลวงปู่่มั่นนะ “จิตเป็นอย่างไร จิตเป็นอย่างไร” จะถามเรื่องจิตก่อน แล้วตอบไปนะ ไปไหนมาสามวาสองศอก ท่าน เออ! เอ็งภาวนาไป ท่านดูแลไว้

วาสนาของคน วาสนาของเขาอยู่แค่นั้น ถ้าวาสนาอยู่แค่นั้นแล้วท่านพยายามส่งเสริมส่งเสริมถ้ามันพัฒนาขึ้น ท่านจะถามแล้ว “จิตเป็นอย่างไร” แต่ถ้าคนที่ไม่มีความวาสนา ท่านก็ดูแลแล้วเฉยๆ เพราะอะไร

เพราะสิ่งนี้เวลาในวงกรรมฐานไง จะเอาผลงานๆ มันกดตันเกินไป แคร์รักษาความปกติสุขเขาได้ก็เยี่ยมแล้ว แล้วถ้าดีขึ้น ดีขึ้นนะ เหมือนคนทำสิ่งใดแล้วประสบความสำเร็จ เขาก็พยายามจะทำงานของเขาให้เพิ่มขึ้นๆ

ฉะนั้น เวลาวงกรรมฐานๆ จะรอกฐาอาจารย์เทศนาว่าการ ถ้าเทศนาว่าการนะ จากใจดวงหนึ่งสู่ใจดวงหนึ่ง

ใจดวงที่มีดับอด ใจที่ไม่มีสิ่งใดเป็นขึ้นเป็นอัน พุคสิ่งใดมันจะไปกระเทือนใจอีกดวงหนึ่ง ได้อย่างไร

ใจดวงหนึ่ง เวลาเริ่มฝึกหัดปฏิบัติไป กิเลสความโลภ ความโกรธ ความหลง มันมีแต่ขึ้นที่นั่น แล้วขึ้นที่นั่นมันครอบงำหัวใจของมันไป มันถึงมันทุกข์มันยากของมันอยู่ตลอดเวลาไป แล้วถ้ามีคำบริกรรม คำบริกรรมของเขา แล้วถ้าเขาใช้ปัญญาอบรมสมาธิของเขา เขาพยายามจะรักษาของเขา ใฝ่ผ้าชีวิตนี้เราจะซัก เราจะทำความสะอาดของเรา

ถ้าทำความสะอาดของเราจากความโลภ ความโกรธ ความหลง แล้วความโลภ ความโกรธ ความหลงแต่ละบุคคลโดยธาตุ โดยจิตนิสัย แล้วจิตนิสัยกับโดยธาตุกับใจมันเป็นอันเดียวกัน แล้วมันจะแยกอย่างไรว่า ความโลภ ความโกรธ ความหลงอย่างไร

มันถึง เห็นไหม เวลาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป ไม่ลำเอียงเพราะรัก ไม่ลำเอียงเพราะชัง ไม่ลำเอียงเพราะพวกเขาพวกเขา เอาข้อเท็จจริงนั้นไป

แต่ของเราเวลาความโลภ ความโกรธ ความหลง มันหลงไป มันมีดุลพินิจของมันไป มันถึงบอกว่า ใฝ่ไม่ลำเอียง ใฝ่นั้นก็ไม่มียอมรับ ใฝ่นั้นก็ไม่ใช่ความจริง

มันตามข้อเท็จจริง มันตามข้อเท็จจริงนั้น มันไม่ใช่รับหรือไม่รับหรอก เพราะมันเป็นจิตตภาวนา อตตาทิ อตตโน นาโถ ตนต้องเป็นที่พึ่งแห่งตน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาว่าการไป เวลาผู้ที่ฟังธรรมๆ ได้ประโยชน์ก็ได้ประโยชน์ไป

ผู้ที่ฟังธรรมแล้วไม่ได้ประโยชน์ไป ในสมัยพุทธกาลนะ มีเศรษฐีครอบครัวหนึ่ง มีลูกสาวคนเดียว สวยมาก ยอดเยี่ยม ให้ใครไม่ได้

เวลาภรรยาเขาไปเห็นรอยเท้าพระพุทธเจ้า โอ้! เห็นแล้วสุภาพบุรุษจะให้ลูกสาว ไปตามพ่อมาว่าเจอแล้ว พ่อพ่อบอก ไม่ใช่หรอก รอยเท้าอย่างนี้ไม่เสพงาม

เขายังมีความหวังไป ไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “รอยที่นี้ก่อน อยากรักลูกสาวให้”

เรียกลูกสาวมาไป

เวลามาถึง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอนาคตังสญาณ จะได้พ่อได้แม่ แต่ลูกสาวจะเป็นคู่อาฆาต ก็เลยบอกว่า “แม่แต่ปลายเล็บก็ไม่ได้แตะ”

อย่าว่าแต่จะให้ลูกสาวเลย ปลายเล็บพระพุทธรูปเจ้ายังไม่มีสิทธิ์เลย

ไอ้โฮ! เทศนาว่าการถึงเรื่องอสุภะ เรื่องพิจารณากาย พ่อแม่ได้เป็นพระอนาคามี ลูกสาวอาฆาตมาดร้าย จนได้ไปเป็นนางมาคันทียาที่เป็นภรรยาของกษัตริย์ จ้างคนดำ จ้างคนทำร้าย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตลอด จ้างคนตามทำร้ายเลย

นี่ไง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอนาคตังสญาณรู้ แต่ได้พ่อได้แม่ พ่อแม่เป็นพระอนาคามีทั้งคู่ แต่ลูกสาวอาฆาตมาดร้าย แล้วอยู่ในพระไตรปิฎก

นี่พูดถึง เห็นไหม สิ่งที่เป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา ถ้ามันเป็นความจริงขึ้นมา ถ้าเพื่อประโยชน์ใด สิ่งที่เป็นประโยชน์ก็ประโยชน์กับเขา ประโยชน์กับพอกับแม่ พ่อแม่ได้ แต่ลูกสาวอาฆาตมาดร้าย “ดูถูกดูแคลนอะไรขนาดนั้น”

แต่ไม่ใช่ การแสดงธรรม แสดงธรรมเพื่อให้เห็นข้อเท็จจริง แล้วจิตใจของคนมันเป็นธรรมหรือไม่เป็นธรรมไป

ความเป็นธรรมเขาได้เป็นพระอนาคามี ไร้ความไม่เป็นธรรมอาฆาตมาดร้ายพยายาม

นี่ไง ลำเอียงเพราะรัก ลำเอียง

ใครลำเอียง มันเป็นข้อเท็จจริงในใจดวงนั้น ถ้าใจดวงนั้นมันมีคุณค่าขึ้นมา มันจะเป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา ถ้ามันไม่เป็นสัจจะเป็นความจริงขึ้นมา มันก็เป็นปัจจัยตั้ง สันติภูมิจิโก ใจ อตตาทิ อตตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

ถ้าตนรักษาจิตของตนไม่ได้ ตนทำสัมมาสมาธิให้เป็นข้อเท็จจริงขึ้นมาไม่ได้ มันจะเป็นโลกุตตรธรรมขึ้นมาไม่ได้

นี่ไง ว่าศาสนาพุทธเป็นศาสนาแห่งปัญญาฯ ไม่มีสัมมาสมาธิ เป็นสัญญาทั้งสิ้น ไม่มีสมาธิละ มันเป็นโลกียปัญญา ปัญญาโลกฯ ทั้งสิ้น สัมมาสมาธิเป็นการแบ่งแยกระหว่างโลกียะกับโลกุตตระ

ถ้าไม่มีสัมมาสมาธิ เพราะทำสมาธิไม่เป็น ไม่มีสัมมาสมาธิ มันก็เป็นโลกียะ เป็นเรื่องโลกไปทั้งหมด เป็นความเห็นของตน เป็นเรื่องจินตนาการทั้งสิ้น

แต่ถ้าเป็นสัมมาสมาธิ ถ้าน้อมไปเห็นสติปัฏฐาน ๔ ใจ มันจะเป็นโลกุตตรปัญญา ปัญญาเกิดจากจิตตภาวนาของตน ไม่ใช่ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแล้ว แต่เราจะทำได้หรือไม่ได้อีกต่างหาก

ถ้าเราทำได้ขึ้นมา ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต ถ้ามันเป็นจริงมันเห็นตถาคตนะ เพราะอะไร เพราะพระอรหันต์คือพระอรหันต์ไง พระอรหันต์ก็สิ้นกิเลสเหมือนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เป็นพระอรหันต์ไง แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้างอำนาจวาสนาบารมีมาแต่ต่างกันมากมายมหาศาล

เวลาพระกัสสปะ พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ เวลาระลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มันลงหมด ลงศิโรราบ มันเป็นไปไม่ได้ สิ่งทีเพราะอะไร เพราะเป็นธรรมไง

ถ้ามันเป็นโลกๆ เป็นโลก เทวทัตใจ จะเอาให้ได้ จะเอาให้ได้นะ จะปกครองสงฆ์นะ สุดท้ายธรณีสูบไปเลย เพราะอะไร เพราะเป็นเรื่องโลกใจ เรื่องโลกมันเป็นเรื่องฉานโลกีย์ เรื่องความเห็นส่วนตัว เพราะมันเป็นอจินไตยนะ ฉานเป็นอจินไตย อจินไตย ๔ พุทธวิสัย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด โลก กรรม ฉาน อจินไตย ๔

แล้วเวลาสัมมาสมาธิละ ถ้ายกขึ้นสูวิปัสสนาละ มันเป็นบาทเป็นฐาน เห็นใหม่ มันเป็นประโยชน์กับใจดวงนั้นไง เป็นประโยชน์กับเราได้เกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา มีศรัทธาในความเชื่อพระพุทธศาสนา ฟังธรรมๆ เพื่อดำรงชีวิต เป็นนักปราชญ์ราชบัณฑิต ถ้าฝึกหัดๆ เราจะต้องฝึกหัดเข้ามาค้นคว้าหาจิตของตน หาจิตของตนโดย หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ใช้อวัตรปฏิบัติในวงพระกรรมฐาน

แต่โดยข้อเท็จจริง ครูบาอาจารย์พูด “สมาธิยังทำไม่เป็น ทำไม่เป็น”

แล้วทำไม่เป็นมันก็จบแล้ว แล้วถ้าไปๆ มันเป็นฉานโลกีย์เลย แล้วเที่ยวส่งออกๆ ส่งออกไปมันไปกว้านเอามาเป็นสมบัติของตนนั่นนะ กว้านเอาเป็นสมบัติของตนเพราะอะไร

กึ่งกลางพระพุทธศาสนา ศาสนาจะเจริญอีกหนหนึ่งไป มีครูบาอาจารย์ของเราที่ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาเป็นข้อเท็จจริงขึ้นมา เป็นพ่อแม่ครูอาจารย์ที่คุ้มครองดูแลในวงกรรมฐานไป แล้วเราฟังธรรมๆ สิ่งนั้นขึ้นมาแล้วว่าสิ่งนั้นเป็นของจริง สิ่งนั้นเป็นของเรา

นั่นมันเป็นของใคร

ถ้ามันเป็นข้อเท็จจริงขึ้นมาละ มันจะเป็นข้อเท็จจริงของเรา แล้วถ้าข้อเท็จจริงของเรา มันเป็นธรรมไป ถ้าเป็นธรรม มันถูกต้องชอบธรรม ถ้ามันไม่เป็นธรรมก็เทวทัตไป จะเอาให้เป็นให้ได้ จะปกครองสงฆ์

“เทวทัต แม้แต่พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ เรายังไม่ให้ปกครอง เราให้สงฆ์ปกครองสงฆ์”

เพราะอะไร เพราะกาลเวลามันก็เปลี่ยนกินทุกๆ อย่าง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกพระอานนท์ว่า “อานนท์ ถ้าเราบริณีพพาน เราก็เอาแต่สมบัติของเราไปเท่านั้น”

พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ เวลานิพพานก็เอาแต่คุณธรรมของท่านไป นี่ให้สงฆ์ปกครองสงฆ์ ถ้าสงฆ์มีคุณธรรม สงฆ์ถ้ามีคุณธรรมในหัวใจ มันเป็นปัจจุบันในยุคคราวนั้นๆ

จะให้ใครปกครองใคร ใครปกครองใคร ถ้าให้ปกครอง หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นเอาอะไร ท่านไม่เอาอะไรเลย แต่ท่านให้ข้อวัตรปฏิบัติ ให้ธรรมทายาทที่เป็นธรรมฝึกหัดปฏิบัติตามข้อเท็จจริง แล้วถ้าเป็นธรรมทายาทจะเห็นข้อวัตรปฏิบัตินี้มีคุณค่าที่สุด เพราะข้อวัตรปฏิบัติเป็นเครื่องอยู่ของใจ

ใจมันดิ้นรนกระวนกระวาย จะไปแสวงหาเรื่องกิเลสค้นหาความทะยานอยากโดยร้อยเปอร์เซ็นต์ แล้วก็ว่านเอาความโลภ ความโกรธ ความหลง ทุกข์ยากนั้นมาเผาใจของตนเท่านั้น

ข้อวัตรปฏิบัติเป็นเครื่องอยู่ของใจๆ เพื่อความสงบสุข ถ้าเพื่อความสงบสุข จิตเป็นอย่างไร จะเริ่มต้นจิตตภาวนา การภาวนาเขาเริ่มต้นจากจิตตภาวนาไป

เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา เราจะมาบวชพระ บวชพระก็มี อุปัชฌาย์อาจารย์ สงฆ์ ๑๐ องค์ยกเข้าหมู่ใจ นั่นการบวชมาเป็นพระ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้สงฆ์ปกครองสงฆ์ ให้พระปกครองพระ แล้วให้พระปกครองพระ แล้วพระที่ติงาม หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านวางข้อวัตรปฏิบัติไว้เพื่อให้พระฝึกหัดปฏิบัติ ฝึกหัดปฏิบัติขึ้นมาเป็นเครื่องอยู่ของใจๆ เริ่มต้นวงกรรมฐานให้เป็นจิตตภาวนา ถ้าจิตสงบ

ถ้าจิตสงบ จิตตภาวนา ภาวนาเพื่ออะไร

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรม หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านแสดงธรรมของท่านเพื่อให้เป็นแนวทางในการฝึกหัดปฏิบัติ นั่นเป็นสมบัติของท่าน

เราฟังมานาน้อยขนาดไหน สาธุ สาธุ แล้วเราก็จะฝึกหัดของเรา เราจะฝึกหัดของเรา เพราะเราไม่มีวาสนา เราไม่รู้เห็นอริได้ มรรค ๘ มีด ๘ ด่าน

แต่ของท่านเริ่มต้นขึ้นมา ตั้งแต่ประวัติหลวงปู่มั่นนี่ ออกฝึกหัดปฏิบัติใหม่ นอนฝัน เวลาท่านข้ามขอนแก่นขาติ ขี่ม้าขาวไปเปิดตู้พระไตรปิฎก ในประวัติของท่าน เพราะว่าอะไร

เพราะพ่อกับลูก หลวงปู่มั่นท่านเป็นครูบาอาจารย์ เป็นพ่อแม่ครูอาจารย์ หลวงตาพระมหาบัวท่านเป็นลูกศิษย์ลูกหา เป็นผู้อุปัชฌาภูกุศลกัน ทุกคืนนอนเส่นอยู่ด้วยกัน เล่าให้ฟังพูดให้ฟัง เพื่ออะไร เพราะสมัยนั้นตำรับตำรายังหาได้ยาก ด้วยเป็นพ่อเป็นลูกเคารพบูชา ได้ยินได้ฟังมาทั้งนั้นนะ

เวลาหลวงปู่มั่นท่านฝึกหัดปฏิบัติของท่านด้วยอำนาจวาสนานะ ถ้าไม่มีวาสนาอย่างพวกเรา ขั้บตันขวนขวายขนาดไหนมีดแปดด้าน มรรค ๘ มีด ๘ ธาตุ

แต่ของท่าน ท่านก็เป็นแบบเรานี่แหละ เพราะท่านก็เริ่มฝึกหัดจากปุถุชนเหมือนกัน แต่ท่านทำด้วยอำนาจวาสนาบารมี แล้วทำโดยข้อเท็จจริง

ฉะนั้น เวลากิเลสมันข้อมสี่ข้อม กิเลสเป็นความโลภ ความโกรธ ความหลง มันเป็นความสกปรกของใจ ก็ใจมันทำความสะอาดของใจขึ้นมาให้ได้ ถ้าใจสะอาดเหมือนผ้าขาว กิเลสมันข้อมสี่ข้อม กิเลสมันข้อมสี่ พอข้อมสี่ สี่ก็คือตัวกิเลสไป ความสกปรกมันคือความลุ่มหลง ทำใจให้

สะอาดบริสุทธิ์เข้ามาเป็นจิตตภาวนา จิตเป็นสัมมาสมาธิเหมือนผ้าขาว ผ้าขาวขึ้นมาแล้วก็ ผีกัดปฏิบัติขึ้นมาให้เป็นข้อเท็จจริงของตน ถ้าข้อเท็จจริงของตน เห็นใหม่

สิ่งที่เราได้ยินฟังมา สาธุ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ที่เทศนาว่าการไม่เป็นพิษ เป็นภัยกับใคร แต่เวลาผีกัดปฏิบัติขึ้นมา ใจสัญญา ใจความจำได้หมายรู้ที่เอามันสร้างภาพหมดเลย แล้วเหมือนหมดเลย เหมือนเพราะวุฒิมิถวาจะอ่อนด้อย ถ้าวุฒิมิถวาจะนะ ถ้าเหมือนใคร สงสัยแล้ว

สาธุนะ ถ้าเราไม่มีครูบาอาจารย์ที่ดีงามส่งต่อ ธรรมสภาจตุร เอตมมุงคฺลุมุตฺตมํ ใครจะปฏิบัติขึ้นมา ปฏิบัติขึ้นมาจะ ก็เชื่อแต่กิเลสหลอกในใจของตัวเอง เชื่อกิเลสความโลภ ความโกรธ ความหลง ความสกปรกโสโครก แค่ทำความสะอาดเพื่อรักษาจิต จิตตภาวนายังทำไม่ได้ ยังหาไม่เจอ แล้วถ้ามันจะหาเจอนะ มันก็รักษาไว้ไม่เป็น

ฉะนั้น เวลาครูบาอาจารย์นะ สมาธิมันยังทำกันไม่ได้ แล้วถ้าสมาธิทำได้ ชำนาญในวิธีแบบหลวงปู่เจี๊ยะท่านสอน

หลวงตาพระมหาบัวท่านพูดไป เวลาทำความสงบของใจแล้ว ถ้าจิตสงบแล้ว อย่าพรวดพราด

เพราะครูบาอาจารย์นะ เวลาสิ่งที่ว่าเขาล้มลุกคลุกคลานกันนะ ใจนั้นก็เป็นไฉน ไฉนก็เป็นไฉนนั้น นึกเอาจินตนาการเอาไปหมดนะ

หลวงปู่เจี๊ยะ “ชำนาญในวิธี”

หลวงตาพระมหาบัวนะ “ถ้าจิตสงบแล้วอย่าพรวดพราดออก ถ้าพรวดพราดออกแล้วมันจะเข้าได้ยาก”

มันต้องเข้าออกๆ เข้าออกเพื่อรักษาจิต รักษาสัมมาสมาธิ จิตตภาวนา ตัวพื้นฐาน สมถกรรมฐาน ฐานที่ตั้งแห่งการงาน งานในวงกรรมฐานจะเกิดขึ้นจากตรงนี้ ไม่ใช่เกิดขึ้นจากอารมณ์

เกิดขึ้นจากอารมณ์ เห็นใหม่ สิ่งที่ถูกรู้เียง สิ่งที่ถูกรู้เพราะเราเกิดเป็นมนุษย์ มนุษย์มีธาตุ ๔ และขันธ์ ๕ ขันธ์ ๕ คืออารมณ์ แล้วตัวจิต จิตตภาวนา ตัวจิตที่มันรู้อารมณ์นั้นนะ เพราะมันรู้

อารมณ์สิ่งที่ถูกรู้ แล้วเอาอารมณ์ เอาสิ่งที่ถูกรู้ แล้วก็จินตนาการธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วก็ว่าเป็นสังฆธรรม

ก็ด้วยวาสนาของบุคคลคนนั้นได้แค่นั้น ได้แค่นั้นก็รู้อย่างนั้น

แต่ถ้าด้วยวาสนาของเรา การเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วมีศรัทธา ความเชื่อในพระพุทธศาสนา แล้วเราออกจะเป็นนักรบ จะรบกับกิเลสต้นหาความทะยานอยากของตน ถ้าฝึกหัดปฏิบัติได้มากน้อยขนาดไหนมันก็จะจริงเป็นนิสัย

ถ้าฝึกหัดปฏิบัติในภพชาตินี้ ฝึกหัดปฏิบัติตามร่องรอยของครูบาอาจารย์ ถ้าเป็นข้อเท็จจริง มันเป็นโคจรบุญกุศลนะ ไม่ใช่บุญกุศล เป็นโคจรบุญกุศลกับภพชาตินี้เลย

เพราะการเกิดเป็นมนุษย์มันมีคุณค่า แล้วถ้าตายไปแล้วจะเกิดเป็นอะไรก็ไม่รู้ แต่ถ้าถึงที่สุดแห่งทุกข์ จะมีอะไรเกิดและอะไรตาย มีอะไรอีก มันถึงเป็นโคจรบุญกุศลเลย

ถ้าเราฝึกหัดปฏิบัติของเราตามข้อเท็จจริง มันเสียเวลา เสียโอกาส แล้วเสียตายชีวิต ถ้าเป็นข้อเท็จจริง ปัจจัยตั้ง สันติภูมิโก

ถ้าเป็นความเห็นผิด ไปเกิดต่อข้างหน้า แล้วเกิดเป็นอะไรก็ไม่รู้ เพราะในพระไตรปิฎกมีมากมายมหาศาล พระนะ ตกนรก ผ่ากาสาวพัสตร์จะไปพาดอยู่บนแห่งเหล็กเท่าลำตาลที่ปากขุมนรกนั้นนะ ผ่ากาสาวพัสตร์จะไปพาดที่นั่น แล้วตัวจะลงนรกอเวจี

นิสัย ๔ อกรรมกิจ ๔ สิ่งที่ทำ ๔ อย่าง กับสิ่งที่ต้องพยายามทำ ๔ อย่าง นั้นแหละ มันจะให้ผล ผลจากความเห็นของตนให้กิเลสมันข้อมสี่ กิเลสสี่ข้อมผ้า ข้อมสี่ ข้อมหัวใจของตน ข้อมความเห็นของตน เชื่อสิ่งใดเป็นอย่างนั้น เอวัง